

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia listopada 2011 r.

**Pani
Irena Witkowska
Wójt Gminy Telatyn**

LLU-4101-27-04/2011
P/11/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Urzędzie Gminy Telatyn, zwanym dalej „Urzędem”, kontrolę pozyskiwania przez Gminę Telatyn („Gmina”) środków z budżetu Unii Europejskiej w latach 2007 - 2011 r. (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 14 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wójt niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozyskiwanie przez Gminę środków z budżetu Unii Europejskiej w badanym okresie.

Pozytywną ocenę uzasadnia zidentyfikowanie potrzeb inwestycyjnych i określenie ich w dokumentach strategicznych Gminy, pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, w tym również z budżetu Unii Europejskiej. Nieprawidłowością było nierzetelne sporządzenie trzech wniosków aplikacyjnych, co skutkowało ich odrzuceniem przez Instytucję Pośredniczącą w zarządzaniu Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki (PO KL).

1. Gmina zidentyfikowała potrzeby w zakresie realizacji inwestycji, w tym zadań współfinansowanych ze środków europejskich oraz umieściła je w Planie Rozwoju

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Lokalnego, Strategii Rozwoju Gminy Telatyn na lata 2004 – 2013, w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także w Programie ochrony środowiska². W Planie Rozwoju Lokalnego określono potrzeby inwestycyjne na lata 2007 – 2013, a środki europejskie (w łącznej wysokości 21.447,5 tys. zł) zostały wskazane jako planowane źródło współfinansowania 29 inwestycji. Planowano m.in. współfinansowanie budów: 17 odcinków dróg gminnych, hali sportowej, chodników oraz kanalizacji sanitarnej, świetlic i szkoły oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Plan Rozwoju Lokalnego (z 2004 r.) nie był w latach 2007 -2011 aktualizowany, a bieżące potrzeby inwestycyjne i możliwości finansowe Gminy określone były przez Radę Gminy w uchwałach budżetowych.

W latach 2007 – 2011 (I p.) Gmina realizowała 23 zadania inwestycyjne³. w zakresie: budowy wodociągów i kanalizacji, budowy i remontów dróg, rozbudowy budynku Urzędu oraz budowy świetlic. Na realizację 10 z nich Gmina uzyskała wsparcie finansowe ze źródeł zewnętrznych, przy czym o dofinansowanie środkami europejskimi ubiegano się tylko w przypadku dwóch zadań inwestycyjnych. W pozostałych przypadkach były to m.in środki z Funduszu Ochrony Środowiska, budżetu Samorządu Województwa oraz budżetu państwa. Według byłego Wójta korzystniejsze dla budżetu Gminy było realizowanie inwestycji przy udziale środków innych niż z budżetu UE, gdyż były one łatwiejsze do pozyskania i rozliczenia.

2. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Gmina w październiku 2010 r. aplikowała o dofinansowanie budowy chodnika w Telatynie (projekt o wartości 478,7 tys. zł, w tym środki europejskie 290 tys. zł), a w kwietniu 2011 r. o dofinansowanie przebudowy ujęcia wody w Telatynie (555,2 tys. zł, w tym z UE - 225,7 tys. zł). Projekty zostały przyjęte do dofinansowania przez Samorząd Województwa Lubelskiego, przy czym drugi projekt przyjęto we wrześniu 2011 r.

W okresie objętym kontrolą Gmina złożyła sześć wniosków o wartości 3.200,8 tys. zł (w tym wkład z UE 3.046,8 tys. zł) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Cztery wnioski (3.097,5 tys. zł, w tym środki europejskie 2.948,6 tys. zł) zostały odrzucone⁴. Dwa z nich odrzucono z uwagi na niedopełnienie niektórych wymogów formalnych zawartych

² Dokumenty te zostały przyjęte uchwałami Rady Gminy Telatyn: Nr XVIII/82/2004 z 23.07.2004 r., Nr III/6/2002 z 12.12.2002 r. i Nr XXV/135/2005 z 28.09.2005 r.

³ W Planie Rozwoju Lokalnego były trzy z nich (budowa chodnika w m. Telatyn, remont dróg osiedlowych w m. Suszów i remont stacji wodociągowej w Telatynie), wdrożone do realizacji w II połowie 2010 i 2011 r.

⁴ Dwa wnioski dotyczyły projektu „Wybieramy swoją przyszłość” o ogólnej wartości 681,1 tys. zł, (dofinansowanie w kwocie 681,1 tys. zł) oraz wnioski: „Przedszkole szansą edukacyjną dzieci wiejskich” i „Nasze przedszkole w Telatynie” o ogólnej wartości 2.416,4 tys. zł (dofinansowanie w kwocie 2.267,5 tys. zł).

w Dokumentacji konkursowej⁵, a w jednym przypadku dodatkowo z powodu niespełnienia kryteriów horyzontalnych (standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn)⁶. Dwa wnioski, uznane za poprawne pod względem formalnym, zostały rozpatrzone negatywnie, gdyż projekty nie uzyskały minimum 60% punktów (ogółem lub w poszczególnych częściach wniosku podlegających ocenie)⁷. Jeden z tych projektów⁸ został złożony ponownie, ale został odrzucony jako niepodlegający dalszej ocenie merytorycznej z uwagi na niespełnienie kryteriów horyzontalnych. W trzech przypadkach Gmina skorzystała z procedury oprostowania wyniku oceny wniosku, jednak protesty rozpatrzone zostały negatywnie.

O uzyskanie dofinansowania ze środków europejskich w ramach PO KL ubiegał się również Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Telatynie. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie, przyznane dofinansowanie wynosiło 224,2 tys. zł.

W partnerstwie z innymi podmiotami (liderami projektów) Gmina ubiegała się o pozyskanie dofinansowania ze środków europejskich trzech projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego⁹ oraz dwóch projektów w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka¹⁰. Trzy wnioski zostały przyjęte do realizacji, a jeden odrzucony. O sposobie rozpatrzenia jednego wniosku Gmina nie posiadała informacji.

Utrudnieniem w pozyskiwaniu środków unijnych na zadania inwestycyjne - zdaniem Wójta, były kryteria oceny wniosków, które były niekorzystne dla małych gmin o rozrzuconej zabudowie (np. kryterium: ilość odbiorców na odcinku 1 km przy projektach dotyczących sieci kanalizacyjnej lub budowy dróg).

3. W strukturze Urzędu nie wyodrębniono stanowiska pracy, odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków europejskich. Wnioski o dofinansowanie projektów w ramach PO KL i PROW (z wyjątkiem jednego) przygotowywał Sekretarz Gminy przy udziale pracownika Urzędu zatrudnionego na stanowisku pracy ds. budownictwa, infrastruktury i planowania przestrzennego, nieposiadającego przeszkolenia w zakresie

⁵ Np. projekt „Wybieramy swoją przyszłość” - wnioskodawca nie spełnił kryterium dostępu dotyczącego prowadzenia biura projektu na terenie województwa lubelskiego (nie wskazano tego we wniosku).

⁶ Wnioskodawca nie odniósł się do sytuacji grupy docelowej projektu, a więc dzieci, nie charakteryzował ich w podziale na chłopców i dziewczynki, podając jedynie ich ogólną liczbę w przedziale wiekowym 3-5 lat.

⁷ Projekt „Nasze przedszkole w Telatynie” uzyskał ogółem 65,5 pkt (przy minimum 60 pkt), ale nie uzyskał minimum (60%) w jednej z sześciu części wniosku podlegających ocenie (uzyskano 7,5 pkt, przy minimum 9 pkt); projekt „Przedszkole szansą edukacyjną dzieci wiejskich” uzyskał ogółem 59,5 pkt (minimum 60 pkt).

⁸ „Przedszkole szansą edukacyjną dzieci wiejskich”.

⁹ W partnerstwie z gminą miejską w Hrubieszowie na projekt „Gotania”, z gminą w Mirczu na projekt „Gotania II”, a z gminą miejską w Tomaszowie na projekt „Budowa zakładu zagospodarowania odpadów”.

¹⁰ W partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim na projekt „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu”, a z powiatem tomaszowskim na projekt „Internet w twoim zasięgu”.

pozyskiwania środków z funduszy europejskich i sporządzania wniosków o dofinansowanie. Pracownicy Urzędu (głównie Sekretarz) uczestniczyli w ośmiu bezpłatnych szkoleniach, których tematyka związana była z pozyskiwaniem środków z budżetu UE. Opracowanie jednego wniosku zlecono w dniu 6.09.2010 r. podmiotowi zewnętrznemu. Wniosek uznany został przez Instytucję Pośredniczącą w zarządzaniu PO KL za poprawny pod względem formalnym, ale rozpatrzono go negatywnie, gdyż projekt nie uzyskał minimum 60% punktów w poszczególnych częściach wniosku podlegających ocenie¹¹.

NIK przyjmuje złożone przez Panią Wójt wyjaśnienia, iż widząc potrzebę zwiększenia aktywności w pozyskiwaniu środków z budżetu UE na współfinansowanie inwestycji gminnych, planuje zatrudnienie jeszcze w 2011 roku osoby odpowiedzialnej za przygotowanie wniosków o dofinansowanie ze środków europejskich.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o rzetelne sporządzanie wniosków o dofinansowanie projektów środkami z budżetu Unii Europejskiej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, stosownie do art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Panią Wójt, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag oraz wykonania wniosku bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

¹¹ Dotyczyło to projektu „Nasze przedszkole w Telatynie”, koszt opracowania wniosku wynosił 2,3 tys. zł.